

Негодченко В.О.

доктор юридичних наук, професор
професор кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

На сьогодні проблема людських прав вийшла далеко за межі окремої держави. Розуміння прав людини, їх ідеологія є однаковою у всьому світі. Отже, є потреба правової регламентації, створення та імплементації у внутрішнє законодавство вже існуючих потужних міжнародних стандартів, які закріплюють основні права людини.

Ці стандарти чітко візуалізовані у низці важливих міжнародно-правових актів, що встановили загальновізанані міжнародною спільнотою стандарти прав та інтересів людини, визначивши ту межу, за яку держава не може виходити.

Таким чином, розробка стандартів забезпечення реалізації прав людини стали об'єктом діяльності не лише окремої держави, а й міжнародного співтовариства.

Під такими стандартами варто розуміти:

1) єдині принципи і норми щодо поведінки суб'єктів міжнародного права, які мають договірний характер, що склався у ході багаторічної практики міждержавного співробітництва;

2) цінності ідеї, загальноприйняті в сучасному міжнародно-правовому просторі, що фіксуються у міжнародних договорах, юридичних актах міжнародних організацій, що відносяться до джерел права та здійснюються у практиці відповідних міжнародних судових установ [1, с. 671].

В обов'язки держави із забезпечення та дотримання прав людини без будь-якої дискримінації як у мирний час, так у період збройних конфліктів входять загальні принципи природного права; відповідальність за злочинне порушення прав людини; напрями розвитку та розширення сфери прав людини; напрями посилення контрольного механізму за виконанням державами взятих на себе зобов'язань у сфері прав людини [1, с. 101-102].

Особливість міжнародних стандартів полягає в тому, що вони регламентують не тільки міжнародне співробітництво держав та інших зазначених ними суб'єктів, а і спільно вироблені державами принципові підходи та міжнародно-правові принципи становлення, формування й функціонування визначених публічних і приватних інститутів території конкретних держав [2, с. 98].

Міжнародні стандарти прав людини – це загальновізанані міжнародно-правові норми (звичаєві й договірні), які визначають на основі тенденцій і потреб соціального прогресу загальнолюдський статус особистості шляхом:

1) визначення переліку прав та свобод, що підлягають загальному

дотриманню; 2) закріплення юридичного змісту і обов'язку держав дотримуватись цих прав і свобод, 3) встановлення краю можливого та припустимого обмеження цих прав і свобод; 4) заборони певних дій з боку держави, юридичних та фізичних осіб [3, с. 7].

Міжнародні стандарти прав людини закріплюються в міжнародних договорах, конвенціях, деклараціях тощо, тому доцільніше використовувати поняття «міжнародний нормативно-правовий документ», а не поняття «міжнародний нормативно-правовий акт», оскільки «міжнародний нормативно-правовий документ» – це і «міжнародний нормативно-правовий договір», і «міжнародний нормативно-правовий акт», тоді як поняттям «міжнародний нормативно-правовий акт» традиційно в загальнотеоретичній юриспруденції не охоплюються «міжнародні нормативно-правові договори».

Відповідно до такого розуміння міжнародних стандартів прав людини можна визначити їх особливе функціональне призначення у правовому регулюванні суспільних відносин у сфері забезпечення прав і свобод людини, а саме: по-перше, містять чіткий перелік прав і свобод людини, які у обов'язковому порядку повинні бути визнані державами-учасницями тієї або іншої конвенції, по-друге, визначають зміст і сутність прав і свобод, які повинні втілитись у конституціях і законах держав-учасників конвенції; по-третє, встановлюють зобов'язання держав із забезпечення реалізації проголошуваних прав і свобод. Тобто міжнародні стандарти виступають основою для того, щоб громадяни різних країн світу могли здійснити захист своїх прав, свободі законних інтересів.

Не є виключенням і громадяни України. Так, у ст. 55 Конституції України зазначено: «Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна» [4]. Також, Україна є учасницею значної кількості міжнародних та регіональних багатосторонніх та двосторонніх договорів, які так чи інакше стосуються прав і свобод людини.

Враховуючи з вищенаведеного, можна констатувати, що в Україні продовжується інтенсивний процес адаптації внутрішнього законодавства до відповідних міжнародних стандартів. З іншого боку, постає питання про необхідність переведення визнаних Україною міжнародних стандартів прав людини з декларативної площини до стану реального втілення.

Окрім цього, перешкодою у реалізації міжнародних стандартів прав людини є неефективна судова та правоохоронна система України, застаріле законодавство, значні масштаби корупції, низький професіоналізм та значний динамізм кадрів державних службовців тощо.

Підводячи підсумок доречно зазначити, що права кожній людині гарантує держава, громадянином якої вона є. Проте, окрім законів держави, права людини захищаються і міжнародними нормами. Тобто міжнародні та європейські нормативно-правові документи з прав людини є дуже важливими

джерелами права для України, а тому їх реалізація є запорукою інтеграції нашої країни до загальносвітової системи захисту прав людини та утвердження України як правової держави.

Список використаних джерел:

1. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 688 с.
2. Солоненко О. М. Сучасні міжнародні стандарти забезпечення прав і свобод людини в діяльності органів внутрішніх справ. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2011. № 6. С. 95-103.
3. Вінгловська О. Імплементация міжнародних стандартів прав дитини в національному законодавстві України : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.11. Київ, 2000. 20 с.
4. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Halyna Fordui

Master's degree in Private International Law
And International Commerce
Paris 2 University – Pantheon Assas

**THE AUTHORITY OF LAW IN INTERNATIONAL BUSINESS
AFFAIRES**

In our everyday life as a legal practitioner, we often hear that we live in the era of *hyper-liberalism* where the big economic players do whatever they want and it does not matter anymore if the well-being of all is protected [1]. Does the law still have a word to say? This question is even more important in an international context. A purely internal situation is connected only to one legal order; therefore, the State will always be able to enact the law and enforce it to discipline the subjects and modulate the situations that are entirely located in its territory. This power is directly derived from the *internal sovereignty* of any State. But if we move into the international sphere, the activity of companies goes beyond the borders of a single State, provided it is still possible to locate this activity, but this is question apart to be thought of. As a result, the situation is now connected to several legal orders. Unlike the first hypothesis where the State is not obliged to justify itself in order to intervene and regulate the activity except needless to say certain basic principles that should be respected when the law is made such as freedom of enterprise. *However, does the State still have a word to say if the situation is only partially located in its territory not to say has very light ties with the State but its social or economic order is disturbed by the situation?* If the answer is positive, which legal tools then could be potentially employed by the State to enforce its policies? To address those interrogations let's proceed as